

Proeftuinen stedelijke natuur: Natuurweefselplanning

Inleiding

Deze projectoproep richt zich op lokale overheden, verenigingen of organisaties die meer en betere natuur in steden en dorpen willen realiseren en beheren. De projecten zullen deel uitmaken van de proeftuinwerking natuurweefselplanning, een nieuw beleidsinstrument. We spelen hiermee in op het onmiskenbare maatschappelijk belang van natuur om steden en dorpen leefbaar en toekomstgericht te maken. De coronacrisis is daarbij katalysator gebleken, en heeft samen met andere maatschappelijke opdrachten (klimaat, leefbaarheid, sociale rechtvaardigheid, vervuiling) een momentum doen ontstaan.

Context

Natuur als basis voor leefbare en toekomstgerichte steden en dorpen.

Natuur in steden en dorpen biedt antwoorden voor klimaatverandering (verdroging, overstroming, hitte-eilandeffect), maar ook biodiversiteitsverlies, luchtvervuiling, geluids- en bodempollutie en het bevordert het welzijn en de sociale cohesie van de lokale bevolking. Het uiteindelijke doel is dan ook dat natuur onderdeel wordt van het dagdagelijkse leven van de burger in zijn dorp of stad.

In het Vlaams Klimaatactieplan wordt daarom onder maatregel 'Klimaatbestendige ontwerpen, inrichten en (ver)bouwen' van actiepoint A1 'Groenblauwe metamorfose van onze bebouwde kernen' binnen strategie S1 'Vlaanderen brede groenblauwe infrastructuur' aangegeven dat Vlaanderen samen met lokale besturen en burgers gaat experimenteren met het natuurweefselplanconcept om zo maatschappelijk gedragen natuur in de bebouwde omgeving een volwaardige plaats te geven.

Via het nieuwe beleidsinstrument Natuurweefselplanning willen we concrete acties op het terrein initiëren en faciliteren in steden, dorpen en wijken via een lokale burger gedragen samenwerking, en we willen er tegelijk voor zorgen dat er duurzame beheercoalities geactiveerd worden. Het is een alternatieve samenwerkingsvorm tussen overheid en burgers, ontstaan uit een nood/vraag vanuit de lokale gemeenschap. We versterken hiermee duurzaam de werking van groenblauwe dooradering en streven naar meer en kwalitatieve natuur op vraag van en in samenwerking met de lokale gemeenschap en met een grote sociale impact (stedelijke top natuur!). In dat opzicht kan het natuurweefselplan een toekomstig kader en optimalisatie zijn voor andere call's; groenblauwe parels, kmo's voor de toekomst, natuur in je buurt, natuur in je school, enz.

Natuurweefselplanning zal al lerend en ondernemend in samenwerking met de lokale gemeenschap het potentieel van een locatie en gemeenschap laten groeien door de juiste kennis en personen (burgers, overheid, kennisinstututen en bedrijven) op het juiste moment te betrekken en zo nieuwe en vaak ongeziene oplossingen zoeken voor complexe maatschappelijke problemen, waar concrete realisaties van stedelijke natuur antwoorden op kunnen bieden.

Wat is natuurweefselplanning?

De ontwikkeling en beheer van stedelijke natuur via een open proces van samen uitwerken van een ontwikkelings- en beheerkader voor 'menseninclusieve' natuur.

Het Agentschap voor Natuur en Bos heeft, in nauwe samenwerking met partners (Departement Omgeving, INBO, broedprojecten, ...) het concept natuurweefselplanning -een cyclisch proces- uitgewerkt en op gang getrokken binnen het transitietraject stedelijke natuur & natuurweefselplanning.

Met deze oproep zoeken we projecten om natuurweefselplanning als beleidsinstrument verder op terrein uit te testen en te verfijnen en uit te rollen en dit op zowel op juridisch, methodologisch en ondersteunend vlak

Op juridisch vlak zal bijvoorbeeld nagegaan worden of en indien nodig op welke manier natuurweefselplanning een juridische basis nodig heeft, bijvoorbeeld om te kunnen fungeren als een vergunnings- en of subsidiekader -specifiek voor stedelijke natuur- zoals het huidige natuurbeheerplan.

Daarnaast wordt een ondersteunend kader ontwikkeld. In de eerste plaats werken we daarbij aan lerende netwerken, vorming en opleiding die zorgen voor facilitatoren die het cyclische natuurweefselproces lokaal kunnen ondersteunen. Het in ontwikkeling zijnde Natuurhuis [Brialmont](#) zal hiervoor de centrale hub voor fysieke samenwerking en leren vormen, maar de concrete invulling van het ondersteunende kader zal voorbereid worden.

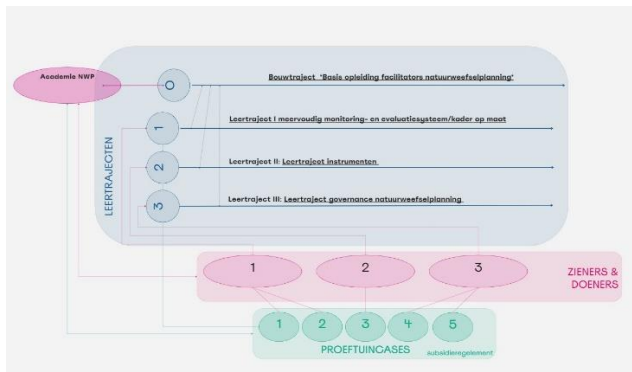
Tot slot zal bekeken worden hoe dit beleidsinstrument ingepast/verweven kan worden in andere beleidsdomeinen zoals stedenbeleid, het ruimtelijk beleid, armoedebeleid, bodem- en waterbeleid, erfgoedbeleid, recreatie, sport, tewerkstelling, grond- en pandenbeleid, gezondheidsbeleid,

Om antwoord te geven op deze vragen werkt het transitietraject met verschillende leertrajecten waarin die verschillende elementen, nodig voor het concretiseren van het beleidsinstrument natuurweefselplanning, worden uitgewerkt. Om dit proces te voeden en vorm te geven, werken we de conceptuele natuurweefselplanaanpak in de praktijk verder uit via een reeks van proeftuinen, waarvoor voorliggende oproep wordt gelanceerd.

De Leertrajecten en een academie natuurweefselplanning

Het transitietraject bestaat uit drie leertrajecten en een academie natuurweefselplanning om de natuurweefselmethodiek op punt te zetten en te operationaliseren:

1. Leertraject 'Meervoudig monitoring- en evaluatiesysteem of -kader op maat'
2. Leertraject 'Instrumenten natuurweefselplanning'
3. Leertraject 'Governance natuurweefselplanning'

Leertraject ‘Meervoudig monitoring- en evaluatiesysteem’

Doel: Uitwerking van een praktisch toepasbaar meervoudig monitorings- en evaluatiekader dat het mogelijk maakt binnen ieder natuurweefselproces ‘op maat’ een monitoring- en evaluatiesysteem op te zetten op basis van de specifieke natuurweefselstreefbeelden.

Leertraject ‘Instrumenten natuurweefselplanning’

Doel: Het bepalen van het statuut en de relatie van het natuurweefselproces met relevante beleidsinstrumenten van het beleidsdomein Omgeving en daarbuiten (bijvoorbeeld het natuurbeheerplan, speelweefselplannen, ...) en nagaan op welke wetgeving ingespeeld kan worden en welke om transitie vraagt

Leertraject ‘Governance natuurweefselplanning’

Doel: Uittekenen van de verschillende rollen, attitudes die een overheid en de andere partners in het open proces kunnen spelen, gebaseerd op de ervaring van de proeftuinwerking.

Elk van de leertrajecten wordt ambtelijk getrokken door het Agentschap voor Natuur en Bos, het Departement Omgeving en het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek gevoed vanuit de proeftuinwerking. Doorheen het traject kunnen andere partners worden betrokken.

Academie Natuurweefselplanning

Doel: Het uitwerken van basisopleiding van facilitatoren natuurweefselplanning. Zij faciliteren de transdisciplinaire manier van werken die de basis is van de natuurweefselplanning.

Om tot een samenhangende set van attitudes en competenties te komen, zal onder leiding van de regisseur natuurweefselplanning in samenwerking met met een learning consultant, de Hogent, vzw de Onderstroom, Hanzehogeschool Groningen (AC), binnen de proeftuinwerking met terugkoppeling in de Visiegroep en het Vlaams kernteam, een basisopleiding en netwerk van facilitatoren natuurweefselplanning worden opgezet. Binnen de proeftuinwerking zal de “Academie Natuurweefselplanning” een tal workshops organiseren.

De projectoproep

Deze projectoproep richt zich op projecten waar via de experimentele Natuurweefselmethodiek samen meer en beter stedelijke natuurweefsel zal gerealiseerd worden.

Wie kan waarvoor een project indienen?

De projectoproep richt zich tot **organisaties, lokale overheden en verenigingen** die via natuurweefselmethodiek stedelijke natuur willen ontwikkelen, die oplossingen biedt voor bijvoorbeeld klimaatverandering, verdroging, biodiversiteit, overstromingen, verdichting, luchtvervuiling, stedelijke hitte-eilandeffecten, geluidspollutie, ... en vooral vertrekt vanuit een burgergedreven impuls, die direct en indirect bevorderend werkt voor het welzijn en de sociale cohesie. Natuurweefselplanning moet in het Vlaams Gewest plaatsvinden.

De projectindieners verzamelt daartoe een **coalitie rond stedelijke natuurontwikkeling en -beheer** van betrokkenen uit de lokale gemeenschap en dient namens die coalitie een subsidieaanvraag in. In bijlage I kan u een samenvatting vinden van de aanpak die meer duiding geeft over de aard van de indiening. De projectindieners is ook de projectverantwoordelijke. Hij moet de deelnemers aan de coalitie actief begeleiden bij het opmaken van een natuurweefselplan.

Ons aanbod

De projectvoorstellen fungeren als proeftuinen voor het verder uittesten van de aanpak van natuurweefselplanning, met het oog op het te ontwikkelen als een natuur beleidsinstrument. Daarom wordt voorzien in enerzijds een verplichte **begeleiding** (geen onderwerp van dit subsidiebesluit) door een multidisciplinair team van experts (ook genoemd de pool faciliteerders zien & doen) en anderzijds een **financiële ondersteuning** (onderwerp van dit subsidiebesluit).

De begeleiding van de proeftuinen omvat volgende aspecten:

- Ondersteuning en coaching van het natuurweefselproces via de toepassing van de natuurweefselplanningsbenadering (bijlage I nota en bijlage 2, dummy werkkaarten natuurweefselplanning) en de verschillende in ontwikkeling zijnde methodieken;
- De inhoudelijke ondersteuning op vlak van de sociaal-ecologische inventarisatie van de uitgangssituatie, participatie en communicatie, planvorming, technische uitwerking van plannen, ... op maat van de betrokken coalitie en het betrokken project.

Voor de financiële ondersteuning van de proeftuinen wordt voorzien in een subsidie van 90.000 EUR per project die ingezet kan worden voor de coalitievorming en -werking, voor de ontwikkeling van een natuurweefselplan en voor accupunctuur-ingrepen die als katalysator kunnen dienen voor de opzet van een cyclisch proces van beheer en uitvoeringen en dat gekaderd en geëvalueerd zal worden binnen het samen uitgewerkte kader, het natuurweefselplan (een hybride contract tussen owners van het natuurweefsel).

Onze verwachtingen

De belangrijkste uitdaging bestaat erin een zeer gevarieerde groep belanghebbenden (individuele burgers, maatschappelijk middenveld, lokale bedrijven en lokale en supra-lokale overheden) samen te brengen en een wisselwerking te bewerkstelligen die tot co creatie leidt. Gedeelde acties opzetten en samen leren staat hierbij centraal.

Natuurweefselplanning vormt zo een basis om de onderling verweven lokale uitdagingen op vlak van levenskwaliteit, klimaatverandering en biodiversiteit op te pakken en daarvoor een natuurweefsel te ontwikkelen en een beheerkader daarvoor uit te werken en dit uit te voeren. Het resultaat houdt het midden tussen een wijkcontract en een eenvoudige versie van natuurbeheerplan.

Daarom wordt gevraagd om de noodzaak om lokaal te werken rond natuurweefsel, te beschrijven. Dit gebeurt door enerzijds in kaart te brengen wat de potentie is van de lokale coalitie die vandaag of in de toekomst wilt werken aan stedelijke natuur (bijvoorbeeld: Wat is hun capaciteit? Hoe breed gaat de coalitie? Is er aandacht voor het vernieuwen en betrekken van verschillende perspectieven?) en anderzijds door de potentie van het stedelijke natuurweefsel te schetsen (bijvoorbeeld: Hoe kan de case een bijzonder perspectief op natuurweefsel bieden? Wat is de waarde (en voor wie) van het bestaande natuurweefsel? Hoe kan dit in de toekomst evolueren?) en aan te geven aan welke ingrepen op het terrein gedacht wordt.

Het is de samenhang en realisme van beide (is het realistisch om een bepaalde ambitie rond het natuurweefsel voor ogen te hebben met de coalitie die voorhanden is?) en de mogelijkheid tot leren en verweven (specifieke uitdagingen opgenomen? Hoe wordt binnen de lokale coalitie door verschillende gebruikers en beheerders samengewerkt?) die doorslaggevend zijn bij de beoordeling.

Het beleidsinstrument natuurweefselplanning is gericht op een context waar nood is aan een 'mensinclusieve' benadering. De ruimtelijke omgevingen hoeven zich daarom niet te beperken tot de stad: het gaat in essentie om de ruimte die aansluit op de dagdagelijkse leefomgeving van de mens. Het kan gaan van een bouwblok over een daktuinencluster tot een wijk of buurt, van de 19de -eeuwse binnenstad over de stadsrand met bebouwing en open ruimte stukken en de dorpskern tot buurten in delen van woongebieden over bedrijventerreinen en sportcomplexen tot parken,... Om de ontwikkeling van het instrument goed te voeden, verspreiden de verschillende proeftuinen zich idealiter over deze gradiënt.

De proeftuinen vervullen een cruciale rol in de **ontwikkeling van het beleidsinstrument natuurweefselplanning**. Dit kunnen ze door zelf te werken naar concrete realisaties en beheervormen in hun eigen buurt. Om een goede wisselwerking en onderlinge voeding tussen de proeftuinen en de beleidsontwikkeling op Vlaams niveau te verzekeren, worden vertegenwoordigers van de proeftuinen verwacht om actief te participeren aan de hoger genoemde leertrajecten. Dit kan activiteiten omvatten zoals de deelname aan workshops, enquêtes en bevragingen, studiedagen, ...

Subsidiereglement

Artikel 1 - Definities

In dit reglement wordt verstaan onder:

1. agentschap: het Agentschap voor Natuur en Bos, vermeld in het besluit van 23 december 2005 van de Vlaamse Regering tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Natuur en Bos, zoals gewijzigd;
2. 'begeleider: het transdisciplinair werkende team dat de projectverantwoordelijke en de coalitie begeleidt toegewezen door het agentschap;
3. coalitie: een samenwerkingsverband, geworteld in de lokale gemeenschap, die samenwerkt rond het uitwerken en het uitvoeren van een natuurweefselplan;
4. leertrajecten: de verschillende onderdelen waaruit het beleidsvoorbereidend proces bestaat en die de verschillende elementen nodig voor het opzetten van het beleidsinstrument natuurweefselplanning uitwerken;
5. minister: de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, de landinrichting en het natuurbehoud;
6. ministerieel besluit: het besluit waarbij de minister de subsidie toewijst aan projectindieners;
7. natuurweefsel: het bio-diverse en mensinclusieve levende geheel van de (menselijke en niet-menselijke) stedelijke natuur met inbegrip van de fysieke en niet-fysieke elementen (natuur-, infrastructuur- en wateren elementen, respectievelijk processen en relaties);
8. natuurweefselplan: het in ontwikkeling zijnde beleidsinstrument ter ondersteuning van natuurweefsel in de Vlaamse urbane omgeving in de brede zin van het woord;
9. organisatie: privaatrechtelijke rechtspersonen, organisaties die ondernemingen verenigen of samenwerkingsverbanden daarvan
10. personeelskosten: kosten van het eigen personeel dat rechtstreeks betrokken is bij het project en dit in verhouding tot de tijd die zij aan het project besteden. Als kosten worden de directe brutosalaries van bedienden en brutolonen van arbeiders met inbegrip van de wettelijk verplichte werkgeversbijdragen, het vakantiegeld, de eindejaarspremie en kosten voor woon-werkverkeer aanvaard;
11. projectindieners: de lokale overheid, lokaal actieve vereniging of lokaal actieve organisatie die de subsidieaanvraag indient en optreedt als aanspreekpunt voor het project;
12. projectverantwoordelijke: de lokale overheid, lokale vereniging of lokale organisatie die de subsidieaanvraag indient, de subsidie in ontvangst neemt en optreedt als aanspreekpunt en als eindverantwoordelijke voor het project;

Artikel 2 - Doelstelling

§1. De minister kan per project een subsidie van 90 000 EUR toekennen, overeenkomstig de bepalingen van dit reglement. De subsidie wordt toegekend met inachtneming van de 'de minimis' voorwaarden van steun volgens Verordening (EU) nr. 1407/2013.

§2. De subsidie is bedoeld voor projecten die beantwoorden aan de volgende doelstelling:

- 1° Het project is gericht op de ontwikkeling van natuurweefsel;

- 2° Het projectgebied is gelegen in het Vlaamse Gewest;
- 3° Het project omvat enerzijds het opmaken van een natuurweefselplan via de daarvoor ontwikkelde benadering met het oog op het uittesten van die benadering en, op basis van de daarbij opgedane ervaringen, het voeden van de ontwikkeling van het nieuwe beleidsinstrument 'natuurweefselplanning' via de leertrajecten, en anderzijds het uitvoeren op het terrein van de eerste ingrepen op vlak van stedelijke natuurontwikkeling in uitvoering van dat natuurweefselplan;
- 4° Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met een coalitie van lokale stakeholders die actief betrokken wordt bij het doorlopen van het natuurweefselplanproces en de uitvoering ervan op het terrein. De coalitie wordt vertegenwoordigd door de projectindieners.

Artikel 3 - Organisaties die een project kunnen indienen

§1. Volgende organisaties kunnen een projectaanvraag indienen:

Lokale overheden, lokaal actieve verenigingen of lokaal actieve organisaties die bovenstaand doel uit artikel 2 kunnen realiseren, mogen een project indienen. Samenwerkingsverbanden met één of meer partners worden aangemoedigd. Er hoeft daarvoor geen formele structuur te worden opgezet. Eén organisatie vertegenwoordigt dan het samenwerkingsverband en treedt op als projectindieners.

§2. Er kan maar één projectindieners zijn. Deze is na eventuele toekenning van de subsidie ook de projectverantwoordelijke. Elke projectindieners kan maar één project indienen.

§4. De projectverantwoordelijke staat in voor het geslaagd eindresultaat en begeleidt daartoe actief de deelnemers van de coalitie bij de realisatie van hun eventuele deelprojecten.

Artikel 4 - Algemene voorwaarden

§1. Het project start uiterlijk half juni 2024 en duurt maximaal twee jaar.

§2. Activiteiten die bestaan uit het uitvoeren van wettelijke verplichtingen komen niet in aanmerking voor subsidie. Gesubsidieerde activiteiten mogen niet in strijd zijn met bestaande wetgeving.

§3. De subsidie vormt geen garantie op het bekomen van vergunningen. De projectindieners informeert zich daarom best op voorhand over de eventueel aan te vragen vergunningen, bijvoorbeeld een omgevingsvergunning voor vegetatie- of reliëfwijziging.

§4. Enkel kosten die gemaakt worden binnen de termijn van uitvoering van het project (zie artikel §1) en die verband houden met de realisatie van de doelstellingen zoals bedoeld in artikel 2, §3 komen in aanmerking voor financiering.

Deze kosten komen in aanmerking voor financiering (niet-exhaustieve lijst):

- 1° Uitgaven voor de ontwikkeling van het natuurweefselplan zelf, tekstuele en grafische vormgeving, voorbereidend studiewerk, planvorming, enquêtes,...
- 2° Uitgaven voor de realisatie van een natuurweefselplan, aanneming, werfopvolging, aankoop van plantgoed en (bouw)materialen, huur van materieel, testopstellingen (minimaal 20%).

- 3° Uitgaven ter ondersteuning van de coalitievorming en -werking, waaronder communicatie-acties, onthaalactiviteiten, huur van locaties, catering, facilitering, sprekers, ...
- 4° Personeelskosten met uitsluiting van alle personeelskosten van overheidspersoneel (steden, gemeenten,...). De personeelskosten en facturen kunnen enkel gemaakt kunnen worden op naam van de begunstigde van de subsidie.

Deze kosten komen niet in aanmerking voor financiering (niet-exhaustieve lijst):

- 1° uitgaven die reeds gedekt zijn door de begeleiding zoals vermeld in artikel 8, §2;
- 2° boetes, financiële sancties, schulden en gerechtskosten;
- 3° aankoop van gronden;
- 4° aankoop van materieel voor aanleg (graafmachine, tractoren, maaibalken,...);
- 5° personeelskosten van overheidspersoneel (steden, gemeenten,...);
- 6° kosten voor regulier onderhoud.

§5. De begunstigde erkent het belang van het gebruik van het Nederlands bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

§6. De begunstigde kan in de loop van het project of tot 24 maand na afloop van het project maximaal driemaal door het Agentschap gevraagd worden om kosteloos toelichting te geven in functie van kennisdeling.

De begunstigde zal in de loop van het project of tot 24 maand na afloop van het project door het agentschap gevraagd worden om representatief en kwaliteitsvol beeld- en begeleidend tekstmateriaal aan te leveren. Dit beeldmateriaal wordt door het agentschap gebruikt om over het project of de projectoproep te communiceren.

Artikel 5 - Procedure om projecten in te dienen

§1. De projectvoorstellen voor de oproep 'proeftuinen natuurweefselplanning' worden uiterlijk op 20 mei 2024 **12.00 uur** ingediend via het elektronisch aanvraagformulier dat daarvoor beschikbaar is op de website van het agentschap.

§2. Het elektronisch aanvraagformulier moet volledig en correct ingevuld worden door de projectindiener, ondertekend met een geldige digitale handtekening. Deze voegt daarbij al de volgende bijlagen toe:

1. De ruimtelijke situering op kaart met een aangepast schaal;
2. Een visiedocument van maximaal 6 pagina's (exclusief een coverblad), bestaand uit:
 - a. een inleiding waarbinnen de algemene doelstellingen van samenwerking worden beschreven: Wat is de noodzaak vanuit ecologisch en/of sociaal standpunt om te werken rond stedelijke natuur?
 - b. een beschrijving van de coalitie die meewerkt aan het natuurweefselplanningsproces: rolbeschrijving, wijze van samenwerking over de duur van het project;
 - c. een beschrijving en grafische weergave van het sociaalecologische systeem waarrond er wordt gewerkt: Rond welke plekken wordt er nu al gewerkt? Welke schaal wordt in de toekomst geambieerd? Wat zijn de specifieke perspectieven van stedelijke natuur die worden gehanteerd en hoe verhouden die zich ten aanzien van het bestaande sociaalecologische systeem?

3. Een beknopte beschrijving van andere ruimtelijk of functioneel samenhangende, lopende of op te starten projecten in hetzelfde gebied (bijvoorbeeld project- en andere subsidies van de Vlaamse Overheid voor vergroening, ontharding of stadsvernieuwing, maar ook andere financieringsbronnen) met inbegrip van budgetten, (aangevraagde) subsidies / financiering en verantwoordelijke.
4. Een eerste inschatting en verantwoording van het budget (en dus ook wat men er wil mee doen en wanneer).
5. Een verantwoording in welke zin het project specifiek een meerwaarde kan betekenen voor de gehele proeftuinwerking, de leertrajecten en de academie natuurweefselplanning.
6. Bijkomende stukken:
 - a. Ter ondersteuning van 2.a.: bijvoorbeeld kaarten, beelden,...
 - b. Specifieke atypische Inspiratiestukken (video, teksten, ...)
 - c. Ter ondersteuning van 2.b.: intentiebrieven van de leden van de coalitie,
 - d. Ter ondersteuning van 2.c.: bijvoorbeeld situeringskaarten, structuurschetsen,...
7. Een verklaring op erewoord waarin wordt bevestigd dat aan de 'de minimis' voorwaarden van steun volgens Verordening (EU) nr. 1407/2013 is voldaan.

Artikel 6 - Ontvankelijkheidsonderzoek

§1. Het agentschap onderzoekt de volledigheid en ontvankelijkheid van de aanvragen. De subsidieaanvraag is ontvankelijk als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de aanvraag is conform artikel 5, §1 tijdig ingediend via het voorziene aanvraagformulier in pdf-formaat en met digitale handtekening en bevat alle in artikel 5, §2 vermelde bijlagen;
- 2° de aanvraag is ingediend door een lokale overheid, een lokaal actieve vereniging of een lokaal actieve organisatie, vermeld in artikel 3, §1;
- 3° het voorgestelde project voldoet aan de doelstelling, vermeld in artikel 2, §3;
- 4° de voorgestelde projecten voldoen aan de algemene voorwaarden, vermeld in artikel 4.

Artikel 7 - Beoordeling en selectie

§1. Het agentschap beoordeelt de ontvankelijke projectvoorstellen voor de oproep 'proeftuinen natuurweefselplanning' aan de hand van volgende criteria:

- 1° Noodzaak en samenhang van het projectvoorstel (30%): Is er een duidelijke potentieel is om een natuurweefselplan op te maken? Is er voldoende 'energie' (sociaal-ecologisch en naar verduurzaming toe) aanwezig om de opgebouwde holistische visie, de analyse en definitie van het gebied en de natuurweefselgemeenschap (mens- en niet mens gemeenschappen) in lijn te brengen en in te spelen vanuit het lokale potentieel op de nodige maatschappelijk ecologische transitie?
- 2° Realisme en impact van het projectvoorstel (20%): Is er een juiste inschatting gemaakt van de complexiteit van het voorstel en het voorgestelde **partnerschap**? Hoe wordt er omgegaan met eigendomssituaties en mogelijke weerstand? Zijn de voorgestelde investeringen structurerend genoeg voor het proces en de opstart van

realisaties (sociaal en ecologisch en hun verwevenheid)? Mate van verweving van het gedeeld lokaal partnerschap en eigenaarschap. Hoe en door wie gaat er concreet en cyclisch (lange termijn) samengewerkt worden binnen een - lokaal duurzaam netwerk rond en van mens-inclusieve natuur?

3° Leerpotentieel van het projectvoorstel (30%): Worden er niet voor de hand liggende perspectieven rond stedelijke natuurweefsel gecombineerd? Zorgt dit ervoor dat stedelijke natuurweefsel met een grotere en/of meer diverse gemeenschap verweven wordt? Wordt er met het project ingezet op grotere maatschappelijke veranderingen lokaal aan te raken, wetende dat dit een bijdrage is aan maatschappelijk ecologische transitie?

4° Samenstelling van de voorgestelde coalitie (20%): Is de coalitie voldoende divers om de verschillende waarden die stedelijke natuur voor de lokale samenleving kan hebben, af te dekken? Is er voldoende aandacht voor benadeelde, kwetsbare en/of niet-gehoorde groepen? Is er voldoende expertise aanwezig om een natuurweefselplan op te kunnen maken en uit te voeren?

§2. Het agentschap rangschikt de ontvankelijk verklaarde projectvoorstellen op basis van de mate waarin ze tegemoetkomen aan de criteria vermeld in §1. Projectvoorstellen die minder dan 60% scoren worden niet gerangschikt.

§3. Het agentschap maakt een verslag op en draagt op basis van de rangschikking het voorstel voor de selectie van projecten voor aan de minister.

§4. De minister beslist welke projecten een subsidie ontvangen en legt voor de geselecteerde projecten de subsidiebedragen vast bij ministerieel besluit.

§5. Het agentschap brengt de projectindieners van de ontvankelijke projecten op de hoogte van de beslissing van de minister.

Artikel 8 - Uitvoering en verplichtingen na toekenning van de subsidie

§1. De projectverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de financiële afhandeling van de subsidie en het doorstorten van eventuele vergoedingen aan de partners in het project.

§2. De projectverantwoordelijk en de coalitie worden begeleid bij de uitvoering van het project (de proeftuin natuurweefselplanning) door een begeleider die wordt toegewezen door het agentschap.

De begeleiding van die proeftuinen omvat volgende aspecten:

- De coaching en/of begeleiding van de projectverantwoordelijke en de coalitie bij de toepassing van de natuurweefselplanningsbenadering en de verschillende in ontwikkeling zijnde methodieken;
- De inhoudelijke ondersteuning van de projectverantwoordelijke en de coalitie op vlak van de sociaalecologische inventarisatie van de uitgangssituatie, participatie en communicatie, planvorming, technische uitwerking van plannen, Deze inhoudelijke ondersteuning gebeurt op afroep via het overleg van de stuurgroep van het project zoals bedoeld in artikel 9, §2.

- De beleidsgerichte evaluatie van de proeftuin. Aandachtspunten hierbij zijn: de toepasbaarheid van de voorgestelde methodieken, methodologische lacunes, nood aan ondersteuning, ...

§3. Vertegenwoordigers van de proeftuinen participeren actief in de leertrajecten. Dit omvat activiteiten zoals de deelname aan workshops, enquêtes en bevragingen, studiedagen, ...

§4. Binnen vier maanden na de betekening van het ministerieel besluit aan de begunstigde, dient de projectverantwoordelijke bij de vertegenwoordiger van het agentschap (zie artikel 9, §1) ter goedkeuring een begroting in voor de middelen van de subsidie die minstens voldoet aan de vereisten van artikel 4, § 4.

Binnen de drie weken na de ontvangst van de begroting deelt de vertegenwoordiger van het agentschap de goedkeuring of afkeuring met motivatie mee. Indien de begroting wordt afgekeurd legt de projectverantwoordelijke zo snel mogelijk een nieuwe begroting voor.

De begroting wordt ingediend als een tabel in pdf-formaat met verschillende budgetlijnen die gedetailleerd genoeg zijn om een goede opvolging van de planning en realisatie van de uitgaven te garanderen en digitaal ondertekend door de projectverantwoordelijke.

§5. De concrete stedelijke natuurweefselinrichting van het terrein moeten minstens 10 jaar in stand worden gehouden en beheerd naar vooropgezette intentie. De projectverantwoordelijke is verantwoordelijk voor het navolgen van deze voorwaarden bij de verschillende deelnemers.

§6. De begunstigde zal bij elke communicatie die rond het project en het natuurweefselplan wordt gevoerd, steeds het Agentschap voor natuur en Bos (en de aangegeven partners) vermelden als faciliterende en samenwerkende partner.

De begunstigde zal naar aanleiding van de samenwerking op alle communicatie-initiatieven het themalogo, de nieuwe Vlaamse leeuw en de slagzin 'Vlaanderen is natuur' vermelden. De logo's kunnen gedownload worden via <https://natuurenbos.be/logos>.

Artikel 9 - Opvolging en wijze van rapportering

§1. Het agentschap stelt per gesubsidieerd project één of meerdere vertegenwoordiger(s) van de Vlaamse overheid aan. Deze persoon of personen volgt of volgen de uitvoering van het project op en worden de contactperso(o)n(en) voor de projectverantwoordelijke.

§2. Het project wordt aangestuurd door een stuurgroep, minstens bestaande uit de projectverantwoordelijke, de aangestelde vertegenwoordigers van de Vlaamse Overheid en de Begeleider, met als doel het maken van werkafspraken en de tussentijdse verslaggeving over de activiteiten. Deze stuurgroep komt minstens drie keer per jaar samen. Daarnaast wordt de stuurgroep op eenvoudig verzoek van een lid bijeengeroepen..

De projectverantwoordelijke maakt binnen de 2 weken een ontwerpverslag op en maakt dit ter goedkeuring over aan de stuurgroep.

§3. Indien dit uit de opvolging door de stuurgroep nodig blijkt, kan de projectverantwoordelijke een voorstel voor aanpassing van de projectbegroting indienen bij het agentschap volgens de procedure voorzien in artikel 8, §4.

§4. De projectverantwoordelijke dient ten laatste binnen de zes maanden na de realisatie van het project een eindrapport in, bestaand uit een functionele en een financiële verantwoording, in bij het agentschap.

De functionele verantwoording bevat minstens volgende gegevens:

- het ontwikkelde natuurweefselplan;
- een beknopte beschrijving van de activiteiten ter ondersteuning van de coalitievorming en -werking;
- een beknopte beschrijving van de activiteiten voor de ontwikkeling van het natuurweefselplan zelf;
- een volledige weergave van de bereikte resultaten van acties met betrekking tot de uitvoering van het natuurweefselplan;
- beeldmateriaal (foto's, filmpjes, schetsen,..) met beknopte toelichting ter staving van het voorgaande.

De financiële verantwoording bevat minstens volgende gegevens:

- een gedetailleerde financiële eindafrekening van het project met o.a. een staat van alle inkomsten en uitgaven voor het project conform de begroting vermeld in artikel 8, §4;
- de bewijzen voor gedane uitgaven voor het gesubsidieerde project, genummerd volgens het overzicht van uitgaven; als het over eigen personeelskosten gaat, wordt dit bewezen door een uittreksel van de analytische boekhouding;
- indien nodig de gegevens over andere subsidies of toelagen die goedgekeurd zijn of waarvan de aanvraag nog loopt voor de vermelde werken in deze aanvraag (indien er andere subsidies of toelagen zijn, dienen de facturen opgesplitst te worden per subsidie of toelage - een factuur kan nooit tweemaal ingediend worden voor financiering).

§5. Het agentschap kan indien nodig bijkomende bewijsstukken opvragen en een controle ter plaatse uitvoeren van de effectieve realisatie van het project.

Artikel 10 - Betalingsmodaliteiten

§1. De uitbetaling van de subsidie gebeurt in schijven als volgt:

- 1° een eerste schijf van 20.000 EUR van de toegekende subsidie wordt uitbetaald na betekening van het ministerieel besluit aan de begunstigde;
- 2° een tweede schijf van 50.000 EUR wordt uitbetaald na de goedkeuring van de begroting zoals bedoeld in artikel 8, §4 en een positieve beoordeling hiervan door het agentschap;
- 3° een laatste schijf van maximaal 20.000 EUR wordt uitbetaald na de ontvangst van het eindrapport met bijhorende financiële documenten, vermeld in artikel 9, §4, en na een positieve beoordeling hiervan door het agentschap.

§2. Op basis van de bewezen en aanvaarde kosten die betrekking hebben op de realisatie van het project, wordt het definitieve subsidiebedrag herberekend. Het herberekende bedrag kan nooit het toegekende subsidiebedrag uit het ministerieel besluit overschrijden.

§3. Elke Cumulatie van subsidies en toelagen is verboden

Artikel 11 - Sancties

§1. Het toezicht op de correcte uitvoering van dit besluit gebeurt door het Agentschap. Betreffende de aanwending van de subsidie, vermeld in artikel 2, kunnen gemachtigde ambtenaren van de Vlaamse Overheid en/of het Rekenhof steeds verantwoordingsstukken opvragen of ter plaatse controleren.

§2. Wanneer de modaliteiten in dit besluit niet worden nageleefd en/of wanneer de subsidie, vermeld in artikel 2, niet wordt aangewend voor het doel waarvoor het werd toegekend, kan de begunstigde na beslissing van de Minister het recht op de subsidie verliezen of gehouden worden tot de onmiddellijke terugbetaling van de subsidie, vermeerderd met de wettelijke intresten, aan het Vlaamse Gewest.

§3. Als de begunstigde nalaat de financiering te verantwoorden, vervalt de beslissing tot toekenning van de financiering voor het niet verantwoorde gedeelte. Het al uitbetaalde bedrag zal teruggevorderd worden.

§4. Als, binnen een termijn van 10 jaar na rapportering van de uitvoering door de begunstigde, de begunstigde een controle ter plaatste weigert of uit een controle ter plaatste blijkt dat niet voldaan werd aan de voorwaarden, kan het Agentschap, uitgezonderd gevallen van overmacht, de financiering stopzetten en op eenvoudig verzoek de toegekende bedragen terugvorderen

§5. Als het Agentschap dubbele financiering of fraude vaststelt, kan het de financiering stopzetten en op eenvoudig verzoek de toegekende bedragen terugvorderen.

§6. Het Agentschap vordert onterecht ontvangen financiering na het eindrapport en eindbeoordeling via eenvoudig verzoek terug.

Artikel 12 - Gegevensgebruik en -verwerking

§1. De persoonsgegevens die het Agentschap ontvangt binnen deze projectoproep, worden opgenomen in een bestand. Deze gegevens vallen onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)¹. U kan het beleid van het Agentschap over de persoonsgegevens en de rechten van betrokkenen hier nalezen: <https://www.natuurenbos.be/privacy-verklaring>.

§2. De begunstigde geeft toestemming aan het Agentschap en het Departement Omgeving om de - bij de aanvraag, bij de rapportering of op vraag van het Agentschap meegegeven - informatie en afbeeldingen te gebruiken voor verwerking in wetenschappelijke studies en rapporten die door of in opdracht van het Agentschap of het Departement Omgeving worden opgemaakt en voor verwerking in communicatieve dragers zoals website, publicaties, persberichten, presentaties Indien de begunstigde beeldmateriaal toestuurt

¹ Toepassing van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming, hierna AVG) en van de Wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van 30 juli 2018.

waarop personen te zien zijn, verbindt de begunstigde zich ertoe dat ieder herkenbaar individu tenminste mondeling toestemming heeft verschaft tot het publiek gebruik van diens afbeelding. De begunstigde kan deze toestemming altijd intrekken.

Het Agentschap en het Departement Omgeving kunnen alle resultaten - inclusief ervaringsrapport en communicatieproducten die voortkomen uit het project - gebruiken om het beleidsinstrument natuurweefselplanning te promoten.

De relevante onderdelen van de functionele verantwoording kunnen door het Agentschap of het Departement Omgeving in het kader van de natuurweefselplanaanpak aangewend en aangeboden worden ten behoeve van andere besturen als inspiratiebron.

Artikel 13 - DNSH-principe

Alle activiteiten die kaderen binnen deze projectoproep dienen het beginsel "geen ernstige afbreuk doen aan" ofwel "do no significant harm" (DNSH) in acht te nemen. Dit wil zeggen dat de middelen enkel aangewend mogen worden op een wijze die geen ernstige afbreuk doet aan zes welbepaalde milieudoelstellingen: klimaatmitigatie, klimaatadaptatie, water en mariene hulpbronnen, biodiversiteit, circulaire economie en verontreiniging. Meer info hierover wordt ter beschikking gesteld op de website van de [FOD Volksgezondheid](#).

Artikel 14 - Inwerkingtreding

Het reglement treedt onmiddellijk in werking.